

Benjamín Sevilla Bernabéu
Dret Financer i Tributari
Universitat de València

INDEX

- I. INTRODUCCIÓ
- II. NATURALES I OBJECTE
- III. CARACTERÍSTIQUES
- IV. FET IMPOSABLE
- V. RENDES EXEMPTES
- VI. ÀMBIT D'APLICACIÓ
- VII. PERÍODE IMPOSITIU, MERITACIÓ I IMPUTACIÓ TEMPORAL
- VIII. SUBJECTES PASSIUS
 - Contribuents
 - Individualització de rendes
- IX. BASE IMPOSABLE
 - Concepte
 - Mètodes de determinació de la BI
 - Valoració de les rendes
 - Especial consideració de les rendes en espècie
- X. LES RENDES COMPONENTS DE LA BASE IMPOSABLE
 - Rendiments del treball
 - Rendiments del capital: mobiliari i immobiliari
 - Rendiments d'activitats econòmiques
 - Guanys i pèrdues patrimonials
- XI. CLASSES DE RENDA

I. INTRODUCCIÓ

L'IRPF és l'impost directe de més importància en el nostre ordenament tributari

REGULACIÓ:

- Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques
- Reial decret 439/2007, de 30 de març, pel qual s'aprova el Reglament de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques

L'IRPF és un impost compartit entre l'Estat i les CA

II. NATURALES I OBJECTE

NATURALES: L'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques és un tribut de caràcter personal i directe que grava, segons els principis d'igualtat, generalitat i progressivitat, la renda de les persones físiques d'acord amb la seua naturalesa i les seues circumstàncies personals i familiars.

OBJECTE: La renda del contribuent, entesa com la totalitat dels seus rendiments, guanys i pèrdues patrimonials i les imputacions de renda que s'establisquen per la llei, amb independència del lloc on s'hagueren produït i siga quina siga la residència del pagador.

III. CARACTERÍSTIQUES

- **Personal:** el fet imposable està en relació amb el subjecte passiu.
- **Directe:** el seu gravamen incideix directament sobre la capacitat econòmica de les persones físiques, això és, sobre la renda del contribuent.
- **Subjectiu:** es tenen en compte les circumstàncies personals i familiars de cada persona.
- **Periòdic:** el seu fet imposable, que és l'obtenció d'una renda, es produeix durant un període de temps. El període impositiu és de dotze mesos, excepte per causes com a invalidesa, dependència, defunció, etc.
- **General:** ja que grava la totalitat de les rendes obtingudes per l'obligat tributari obtingudes en qualsevol part del món.
- **Progressiu? Dual.** L'IRPF és un impost progressiu, això és, la seua càrrega impositiva augmenta de manera proporcional segons les rendes obtingudes. No obstant això, aquesta progressivitat es dona només en la renda general, però no en la de l'estalvi, per la qual cosa hem de dir que és un impost dual.

L'IRPF és un impost compartit entre l'Estat i les CA. Les CA participen en el 50% dels beneficis obtinguts en el seu territori.

IV. FET IMPOSABLE

Constitueix el fet imposable l'obtenció de renda pel contribuent. Aquesta renda està composta per (art. 6.3 LIRPF):

- Rendiments del treball,
- Rendiments del capital,
- Rendiments de les activitats econòmiques,
- Guanys i pèrdues patrimonials,
- Imputacions de renda.

No està subjecta a l'IRPF la renda que es trobe subjecta a l'ISD.

V. RENDES EXEMPTES

En l'article 7, la LIRPF recull 27 supòsits d'exempció de la renda.

A continuació se'n referencien alguns dels més rellevants:

- a) Les prestacions públiques extraordinàries per actes de terrorisme.
- b) Les indemnitzacions com a conseqüència de responsabilitat civil per danys personals, en la quantia legal o judicialment reconeguda.
- c) Les indemnitzacions per acomiadament o cessament del treballador.
- d) Les pensions per incapacitat permanent del règim de classes passives.
- e) Les beques públiques i les concedides per les entitats sense finalitats lucratives i fundacions bancàries per a estudis i per a investigació.
- f) Les anualitats per aliments percebudes dels pares en virtut de decisió judicial.

Quadre resum de la dotació econòmica màxima anual exempta de les beques

Concepte		Espanya	Estranger
Estudis reglats fins al segon cicle universitari	Sense incloure despeses de transport i allotjament	6.000	--
	Inclores despeses de transport i allotjament	18.000	21.000
Estudis reglats de tercer cicle universitari	Inclores ajudes complementàries	21.000	24.600
Beques per a investigació	Inclores ajudes complementàries	Import total que es perceba	
Nota al quadre: quan la duració de la beca siga inferior a l'any natural, la quantia màxima exempta serà la part proporcional que corresponga.			

VI. ÀMBIT D'APLICACIÓ

L'IRPF s'aplica en tot el territori estatal, sense perjudici dels règims tributaris forals de concert i conveni econòmic en vigor, respectivament, en els territoris històrics del País Basc i la Comunitat Foral de Navarra i del que es disposa en els tractats i convenis internacionals que hagen passat a formar part de l'ordenament intern.

VII. PERÍODE IMPOSITIU, MERITACIÓ I IMPUTACIÓ TEMPORAL

PERÍODE IMPOSITIU: Coincideix amb l'any natural, amb l'excepció dels casos de defunció.

MERITACIÓ: 31 de desembre.

IMPUTACIÓ TEMPORAL:

- Rendiments del treball i del capital: s'imputen al període impositiu en què siguen exigibles.
- Rendiments d'activitats econòmiques: s'aplica la regla de l'Impost de Societats segons la qual, article 19.
- Els guanys i pèrdues patrimonials s'imputaran al període impositiu en què tinga lloc l'alteració patrimonial.

Criteri d'exigibilitat

VIII. SUBJECTES PASSIUS

A. Contribuents

Són les persones físiques que tenen la residència habitual en el territori espanyol i les que, tenint-la a l'estranger, ho siguen perquè es dona alguna de les circumstàncies previstes en la LIRPF.

Dues modalitats:

- Els qui tinguen la residència habitual en territori espanyol: +183 dies o tinga nucli principal o base de les seues activitats a Espanya.
- Persones amb nacionalitat espanyola però amb RH a l'estranger: missions diplomàtiques, cònsols...

VIII. SUBJECTES PASSIUS

B. Individualització de rendes

La renda s'entendrà obtinguda pels contribuents en funció de l'origen o font d'aquella, siga quin siga, en el seu cas, el règim econòmic del matrimoni.

- Els rendiments del treball s'atribuiran exclusivament a qui haja generat el dret a la seua percepció.
- Els rendiments de capital i els guanys i pèrdues patrimonials s'atribuiran als contribuents que siguen titulars dels elements patrimonials, béns o drets, que provinguen segons les normes de titularitat aplicables a cada cas.
- Els guanys patrimonials no justificats s'atribuiran en funció de la titularitat dels béns o drets en què es manifesten.
- Els rendiments d'activitats econòmiques: als qui realitzen de manera habitual i personal l'activitat.

IX. BASE IMPOSABLE

A. Concepte

La base imposable està constituïda per la renda del contribuent.

Per a arribar a la base liquidable cal seguir una sèrie de passos:

- a. Determinació dels rendiments nets conformement al seu origen.
- b. Aplicació de les reduccions del rendiment net en cada font de renda.
- c. Aplicació de certes reduccions (ex.: aportacions i contribucions a sistemes de previsió social, per l'atenció a situacions de dependència...).

B. Mètodes de determinació de la base imposable

Amb caràcter general, els diferents components de la base imposable es determinaran pel mètode d'estimació directa.

No obstant això, la determinació dels rendiments d'activitats econòmiques es durà a terme mitjançant un dels següents:

- Estimació directa
- Estimació objectiva
- Estimació indirecta

IX. BASE IMPOSABLE

C. Valoració de les rendes

- Les rendes es valoraran pel valor de mercat.
- Tractant-se de préstecs i operacions de captació o ús de capitals aliens, es valoraran pel tipus d'interès legal dels diners.
- La valoració de les operacions entre persones o entitats vinculades es realitzarà pel seu valor de mercat, determinat segons les normes de l'IS.

D. Especial consideració de les rendes en espècie

Concepte: Constitueixen rendes en espècie l'ús, consum o obtenció, per a finalitats particulars, de béns, drets o serveis de manera gratuïta o per preu inferior al normal de mercat, encara que no suposen una despesa real per a qui les concedeix.

Estan **exempts** els següents rendiments del treball en espècie:

- Els lliuraments a empleats de productes a preus rebaixats que es realitzen en cantines o menjadors d'empresa.
- Primes o quotes satisfetes a entitats asseguradores per a la cobertura de malaltia del treballador, el seu cònjuge i descendents.
- Quantitats entregades per al transport de viatgers amb la finalitat d'afavorir el desplaçament dels empleats. Màxim 1.500 euros.

X. LES RENDES COMPONENTS DE LA BASE IMPOSABLE

1. RENDIMENTS DEL TREBALL PERSONAL

***Art. 17:** “Es consideraran rendiments íntegres del treball totes les contraprestacions o utilitats, siga quina siga la seua denominació o naturalesa, dineràries o en espècie, que deriven directament o indirectament del treball personal o de la relació laboral o estatutària i no tinguen el caràcter de rendiments d'activitats econòmiques.”*

Rendiment net del treball

Partint dels rendiments íntegres, es reconeixen una sèrie de despeses deduïbles per a obtindre el rendiment net del treball. Aquests són els següents:

- Les cotitzacions a la Seguretat Social o a mutualitats obligatòries de funcionaris.
- Les detraccions per drets passius.
- Les cotitzacions als col·legis d'orfes o similars.
- Les quotes satisfetes a sindicats i col·legis professionals.
- Les despeses de defensa jurídica derivats de litigis amb el pagador dels rendiments.

X. LES RENDES COMPONENTS DE LA BASE IMPOSABLE

1. RENDIMENTS DEL TREBALL PERSONAL

Reduccions legals sobre els rendiments nets del treball en atenció estricta a la seua naturalesa

Art. 20: Els contribuents amb rendiments nets del treball inferiors a 19.747,5 euros, sempre que no tinguen rendes, excloses les exemptes, diferents de les del treball superiors a 6.500 euros, minoraran el rendiment net del treball en les següents quanties:

- a) Contribuents amb rendiments nets del treball iguals o inferiors a 14.047,5 euros: 6.498 euros anuals.
- b) Contribuents amb rendiments nets del treball compresos entre 14.047,5 i 19.747,5: 6.498 euros menys el resultat de multiplicar per 1,14 la diferència entre el rendiment del treball i 14.047,5 euros anuals.

SUPÒSIT PRÀCTIC

Juan és advocat i treballa en un despatx de València l'especialitat del qual és el dret laboral. Els rendiments íntegres anuals que va percebre durant l'any 2022 ascendeixen a 17.000 €. Durant l'exercici, l'import de les cotitzacions a la seguretat social ha sigut de 1.200 €. A més, té unes despeses de 500 € per ser membre de l'ICAV.

Determine com és el rendiment net del treball a l'efecte de la declaració de la renda de l'exercici 2022.

X. LES RENDES COMPONENTS DE LA BASE IMPOSABLE

2. RENDIMENTS DEL CAPITAL IMMOBILIARI

Aquests rendiments es deriven de la titularitat de béns immobles urbans i rústics i de drets reals d'ús o de gaudi que hi recaiguen. Provenen de l'arrendament o de la constitució o cessió de drets o facultats d'ús o gaudi sobre aquells.

Rendiment net del capital immobiliari

Per a calcular el rendiment net, s'apliquen/dedueixen sobre el rendiment íntegre les següents despeses:

- Els interessos dels capitals aliens invertits en l'adquisició o millora del bé.
- Els tributs i recàrrecs.
- Les primes de contractes d'assegurança.
- Els saldos de dubtós cobrament.
- Les quantitats reportades per tercers com a conseqüència de serveis personals.
- Les quantitats destinades a l'amortització de l'immoble.
- Les despeses de reparació i conservació de l'immoble.

X. LES RENDES COMPONENTS DE LA BASE IMPOSABLE

3. RENDIMENTS DEL CAPITAL MOBILIARI

- **Obtinguts per la participació en fons propis de qualsevol mena d'entitat.** Ex. dividends, primes d'assistència a juntes, els que deriven de la constitució o cessió de drets sobre els valors que representen la participació en els fons de l'entitat, etc.
- **Obtinguts per la cessió a tercers de capitals propis.** Ex. interessos, rendiments procedents de qualsevol instrument de gir, etc.
- **Procedents d'operacions de capitalització, de contractes d'assegurances de vida o invalidesa i de rendes derivades de la imposició de capitals.** Ex. la percepció d'un capital diferit, les rendes vitalícies immediates i les rendes temporals immediates sempre que no hagen sigut adquirides per herència, etc.
- **Altres rendiments del capital mobiliari.** Ex. els procedents de la propietat intel·lectual quan el contribuent no siga l'autor, els procedents de la propietat industrial.

X. LES RENDES COMPONENTS DE LA BASE IMPOSABLE

4. RENDIMENTS D'ACTIVITATS ECONÒMIQUES

Ho estudiarem en les següents sessions!

X. LES RENDES COMPONENTS DE LA BASE IMPOSABLE

5. GUANYS I PÈRDUES PATRIMONIALS

CONCEPTE: “*Són guanys i pèrdues patrimonials les variacions en el valor del patrimoni del contribuent que es posen de manifest en ocasió de qualsevol alteració en la composició d'aquell, llevat que per aquesta Llei es qualifiquen com a rendiments.*”

Supòsits en què no existeix alteració patrimonial: *divisió de la cosa comuna, dissolució de la societat a guanys, dissolució de la comunitat de béns.*

Supòsits en els quals s'estima per la llei que no existeix guany o pèrdua patrimonial: *reduccions de capital, transmissions lucratives per causa de mort del contribuent...*

Exempcions:

- En ocasió de les donacions a entitats sense finalitats lucratives i a fundacions legalment reconegudes i que rendisquen comptes a l'òrgan del protectorat corresponent.
- En ocasió de la transmissió del seu habitatge habitual per majors de 65 anys o persones discapacitades.
- En ocasió de la dació en pagament de l'habitatge habitual.

XI. CLASSES DE RENDA

RENTA GENERAL

La renda general està constituïda pels rendiments i els guanys i pèrdues patrimonials que no tinguen la consideració de renda de l'estalvi, així com les imputacions de renda (immobiliàries, transparència fiscal internacional, serveis d'imatge i els ingressos procedents d'institucions d'inversió col·lectiva situats en paradisos fiscals).

RENTA DE L'ESTALVI

- Els rendiments del capital mobiliari per la participació en fons propis, per la cessió a tercers de capitals propis i per operacions de capitalització, contractes d'assegurances o imposició de capitals.

No obstant això, són renda general els rendiments corresponents als capitals cedits a una entitat vinculada que excedisquen del triple dels fons propis de l'entitat, en la part que corresponga a la participació del contribuent.

- Els guanys i pèrdues patrimonials derivades de la transmissió d'elements patrimonials.